

19 JAN 2006

Norad

**Samarbeidsavtale
mellom**

Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad)

og

Senter for internasjonalisering av høyere utdanning (SIU)

om

**Forskning og utdanningssamarbeid mellom institusjoner i Sør og
institusjoner i Norge**

gjennom

**Nasjonalt program for utvikling, forskning og utdanning
(NUFU)**

1. Formål

1.1 Denne samarbeidsavtale (Avtalen) har som overordnet mål å bidra til kapasitets- og kompetansebygging innen forskning og høyere utdanning av relevans for nasjonal utvikling og fattigdomsreduksjon, gjennom samarbeid mellom institusjoner for forskning og høyere utdanning i Sør (UiS) og tilsvarende institusjoner i Norge (UiN),

1.2 Avtalen skal bidra til:

- å produsere kunnskap på områder som er relevante for målsettinger på institusjonelt og nasjonalt nivå i Sør
- å utdanne nye forskere i Sør
- å utvikle Master og PhD programmer i Sør
- å stimulere til likestilling i forskning og akademisk samarbeid
- å etablere bærekraftige miljøer for forskning og forskningsbasert undervisning i Sør
- å bidra til styrket kvalitet og relevans i forskning
- å etablere regionale akademiske nettverk innen relevante disiplinområder i Sør
- å formidle forskningsresultater i akademiske publikasjoner og i andre relevante fora
- å bidra til internasjonalisering av institusjoner i Sør og i Nord

1.3 Avtalen skal regulere samarbeidet mellom Norad og SIU. Avtalen er inngått for å bringe fag- og forvaltningskompetansen innenfor SIUs ansvarsområde inn i et samspill med Norads bistandsfaglige arbeid, og bidra til oppfølging av "Strategi for styrking av forskning og høyere utdanning i tilknytning til Norges forhold til utviklingslandene" (Utenriksdepartementets forskningsstrategi 1999), samt St.meld nr. 35 (2003-2004) Felles kamp mot fattigdom og St.meld nr. 20 (2004-2005) Vilje til forskning, samt årlige føringer som fremkommer i St.prp. nr 1, og formålene for denne avtalen

2. Avtalens hovedelementer

2.1 Avtalen omfatter langsiktige samarbeidsavtaler mellom UiS og UiN om forskningssamarbeid og andre kompetansebyggende tiltak ved UiS, hovedsakelig i land der Norge er betydelig involvert i utviklingssamarbeid, som nærmere beskrevet i programdokumentet for NUFU for perioden 2007-2011.

2.2 Norad kan ta initiativ til at rammeverket og styringssystemet etablert for NUFU også kan bli brukt ved styring og forvaltning av separat finansierte aktiviteter innen NUFUs ansvarsområde slik som:

- særskilte satsinger i prioriterte land og regioner, f. eks. knyttet til sektorprogrammer,
- tiltak i andre land og regioner,
- tematiske tiltak slik som støtte til kvinner og kvinnerettet forskning, HIV/Aids og menneskerettigheter,
- støtte til utvikling av utdanningstilbud i Sør,

- teknisk og administrativ kompetansebygging, IKT og kunnskapsforvaltning i Sør,

2.3 Avtalen omfatter nødvendige administrasjonsutgifter for gjennomføring (jfr pkt. 5.2) av avtalen i henhold til budsjett.

3. Gjennomføring

3.1 Samarbeidet skal gjennomføres i form av bilaterale samarbeidsprosjekter, regionale nettverksprosjekter og understøttende tiltak. Forskerutdanning bør inkluderes i alle prosjekter og det bør gis støtte til Master og PhD-kandidater i Sør. PhD-kandidatene bør være fast ansatt eller ha muligheter for å få slik ansettelse etter prosjektperiodens utløp. NUFU kan også gi institusjonell støtte til institusjonene i Sør.

3.2 Prinsipper om likeverd mellom partene skal danne utgangspunkt for samarbeidet.

3.3 Kompetansebyggingen knyttet til forskningsprosjekter og utdannings samarbeid skal i hovedsak foregå ved institusjoner i utviklingsland.

3.4 Ved gjennomføringen av programmet og de enkelte prosjekter skal det anvendes anerkjent kompetanse ved institusjoner for forskning og høyere utdanning i Norge.

3.5 Den bistandsfaglige satsingen på forskning, utdanning og kunnskapsforvaltning med vekt på kompetansebygging og institusjonsutvikling i utviklingsland skal i størst mulig grad forenes med en strategi for å styrke norske institusjoner i deres internasjonaliseringsspross.

3.6 SIU skal sikre at programmet etablerer prosedyrer for etablering av partnerskap med institusjoner i Sør som sikrer tilstrekkelig underlagsdokumentasjon til å bedømme institusjonenes kapasitet og kompetanse. Ved utvelgelse av de enkelte prosjekter skal faglig kvalitet sikres ved at prosjektet forankres institusjonelt ved de samarbeidende institusjoner og at deltagende institusjoner i Sør har en definert rolle i utvelgelse, prioritering og kvalitetssikring av prosjektene og i kunnskapsforvaltningen.

3.7 Partene forplikter seg til å etablere en åpen arena for initiering og koordinering av virksomheten innen forskning og høyere utdanning.

4. Programstyring og forvaltning av programmet

4.1 SIU plikter å påse at virksomhet under denne avtalen gjennomføres i tråd med politisk vedtatte føringer for norsk utviklingspolitikk, jfr, pkt. 1.3.

4.2 SIU skal være ansvarlig for gjennomføringen av avtalen og skal ha ansvaret for forvaltning og bruk av midler under NUFU inkludert midler til programmets administrasjon og midler som etter avtalen tildeles enkeltprosjekter. Norad utsteder årlige tilsagnsbrev og skal godkjenne budsjett og regnskap for programmet.

4.3 SIU skal oppnevne et programstyre for forvaltningen av programmet. SIUs administrasjon er programstyrets sekretariat.

Programstyret skal ha slik sammensetning:

- seks medlemmer fra universitets- og høyskolesektoren
- ett medlem utpekt av Norad
- en student utpekt av Norsk studentunion

Styrets medlemmer skal ha personlig varamedlem.

Programstyrets medlemmer skal ha erfaring fra arbeid innen høyere utdanning og forskning og samarbeid med utviklingsland. Dette kravet gjøres ikke gjeldende for studentrepresentanten.

SIU skal i samarbeid med Universitets- og høgskolerådet (UHR) be om forslag fra institusjonene på medlemmer fra universitets- og høyskolesektoren.

SIUs styre oppnevner medlemmene fra universitets- og høyskolesektoren til Programstyret etter først å ha samrådd seg med UHR.

Medlemmet utpekt av Norad oppnevnes direkte av Norad og medlemmet utpekt av Norsk studentunion oppnevnes direkte av Norsk studentunion.

Programstyrets funksjonstid er tre år.

Norad og UHR kan delta med observatør med talerett i Programstyrets møter.

SIU utarbeider et reglement for Programstyret.

4.4 SIU – og de samarbeidende institusjoner - plikter å innrette virksomheten på en slik måte at korrupsjon og uregelmessigheter motvirkes. SIU – og de samarbeidende institusjoner - plikter under utførelsen av denne avtalen å ikke akseptere noen form for gave, tilbud, betaling eller fordeler som innebærer lovstridig eller korrump praksis. Norad skal straks informeres om slike tilfeller.

4.5 Partene er enige om at det skal være nært samarbeid og kontakt mellom Norad og SIU om bistandsfaglige spørsmål, utviklingsmål og -strategier for programmet, og de konsekvenser disse får for gjennomføringen av de aktiviteter som finansieres innenfor denne avtalen.

4.6 Partene skal holde hverandre løpende orientert om aktiviteter som har interesse for denne avtalen. SIU skal sørge for løpende informasjon om programmet/aktivitetene og relaterte forhold.

4.7 Norad vil bidra til å legge forholdene til rette for åpen og nær kontakt med Utenriksdepartementet og ambasadene for best mulig planlegging og gjennomføring av programmet og for koordinering av programmet med andre bilaterale og multilaterale tiltak.

5. Årlig tilskudd

5.1 Avtalen har, med forbehold om Stortingets samtykke, en planleggingsramme på 300

millioner norske kroner over fem år, basert på årlige plantall på 60 mill. norske kroner, til gjennomføring av programmet.

Årlig tilskudd fastsettes i årlige tilsagnsbrev og fordeles med tentativt 60 % av tilskuddet i 1. og 40 % i 2. halvår.

Utbetaling av tilskudd første avtaleår vil skje i henhold til godkjent årsplan og budsjett. Utbetaling av tilskudd annet avtaleår og etterfølgende avtaleår vil skje i henhold til godkjent årsplan og budsjett hvor tilskudd 1. halvår avregnes mot evt. underforbruk foregående år. Tilskudd 2. halvår for annet avtaleår og etterfølgende avtaleår utbetales i tråd med årets reviderte budsjett etter at regnskap for det endelige forbruk foregående år er oversendt Norad.

5.2 Administrative kostnader for programmet skal tilpasses omfanget av årlige programaktiviteter og dekkes innenfor rammen av det årlige tilskudd og godkjent budsjett, begrenset oppad til NOK 4, 5 mill. pr. år

Administrasjonsbidrag for tilskudd gitt som særskilte bevilgninger under pkt 2.2 skal være 5 % av avtalt ramme for de separat finansierte aktivitetene.

6. Årlig tilsagnsbrev

6.1 Norad fatter vedtak om årlig tilskudd etter at de nødvendige fullmakter og føringer for budsjettåret er mottatt fra Utenriksdepartementet. Tilsagnsbrev for tilskuddet skal utstedes til SIU snarest mulig etter dette.

6.2 Undertegnet gjenpart av tilsagnsbrev må returneres Norad før utbetaling av tilskudd kan finne sted.

6.3 Utover det som er nedfelt i denne avtalen kan tilsagnsbrevet inneholde andre føringer for bruk av tilskuddet.

7. Årsplan og budsjett

7.1 Norad skal godkjenne årsplan og budsjett for programmet, herunder administrasjonen av NUFU.

7.2 SIU skal hvert år innen 1. november sende årsplan og budsjett for programvirksomheten, herunder kostnader til lønn og drift, påfølgende år til Norad for godkjenning. Programbudsjettet skal settes opp på en slik måte at de enkelte poster kan gjenfinnes i årsrapporten.

7.4 Årsplanen skal presentere en systematisk, kortfattet oversikt over utviklingen i programmet med bl.a forventede mål og resultater for kommende år med referanse til langsiktige planer angitt for hele avtaleperioden. Årsplanen bør også inneholde en omtale av regionale nettverk. Planen skal inneholde landvis oversikt over prosjekter som får støtte. SIU skal redegjøre for vesentlige endringer og avvik, herunder for kostnader og fremdrift, i forhold til opprinnelige planer.

7.5 Administrasjonskostnader for det enkelte prosjekt som kan være på maksimalt 16% av prosjektkostnadene skal fordeles mellom de samarbeidende institusjonene. Kostnadene inngår i prosjektens budsjett og skal skilles ut særskilt i egne poster. Detaljerte budsjetter for det enkelte prosjekt/program skal kunne fremlegges.

8. Samrådsmøter, rapportering og evalueringer

8.1 Det skal årlig avholdes to samrådsmøter mellom partene, tentativt i juni og desember hvert år. Andre møter kan avtales etter behov. SIU skal ha ansvar for å innkalle til møtene og utarbeide forslag til dagsorden i samarbeid med Norad. SIU skal ha ansvar for utarbeidelse og utsendelse av saksdokumenter. Disse skal være Norad i hende senest to uker før møtet. Norad leder møtene. Forslag til referat fra møtene utarbeides av SIU og sendes deltagerne innen fire uker etter hvert møte. Utenriksdepartementet (UD), Kunnskapsdepartementet (KD), Universitets- og høyskolerådet (UHR) og Norges forskningsråd (NFR) deltar i møtene som observatører.

8.2 Årsrapporten for foregående kalenderår sendes Norad innen 31. mai hvert år. SIU skal rapportere om resultater for programmet til Norad etter følgende inndeling i resultatområder:

- Vitenskapelig kvalitet og betydning
- Kapasitetsbygging / institusjonsutvikling
- Formidling og bruk av forsknings- og utdanningsresultater

8.3 Årsrapporten skal informere om resultater for programmet innen de tre områdene. Rapporten skal gi en kortfattet redegjørelse for virksomheten på landnivå, en vurdering av forskningssamarbeidets relevans for bistand og langsiktige virkninger for utvikling og fattigdomsreduksjon. Vesentlige avvik i forhold til årsplan skal forklares. Norad skal godkjenne årsrapporten for programmet innen utgangen av juni hvert år.

8.4 Begge parter kan ta initiativ til eksterne gjennomganger av hele eller deler av programvirksomheten, inklusive administrasjonen. Partene skal på forhånd uttale seg om gjennomgangenes form og omfang. Det skal gjennomføres en evaluering/gjennomgang av programmet i løpet av avtaleperioden. Utgiftene for gjennomganger belastes programbevilgningen.

9. Regnskap, økonomistyring og forvaltning av tilskuddet

9.1 SIU har det forvaltningsmessige, herunder økonomiske, ansvar for tilskuddet. Ansvar for forvaltning av tilskuddet løper fra midlene mottas til alle betingelser i denne avtalen er oppfylt. Norad kan kreve hel eller delvis tilbakebetaling av utbetalte midler dersom tilskuddsmottaker misligholder sine forpliktelser etter denne avtalen.

9.2 SIU plikter å holde seg orientert om og rette seg etter alle regler som gjelder forvaltning av offentlige bistandsmidler, herunder det til enhver tid gjeldende Økonomireglement i staten og funksjonelle krav til økonomiforvaltning som fastsettes av Finansdepartementet.

9.3 Regnskap for foregående år skal settes opp på samme måte som budsjettet slik at disse kan sammenliknes. Regnskapet skal være bekreftet av SIUs økonomiansvarlige. Regnskapet sendes Norad for godkjenning innen 31. mai hvert år.

9.4 SIU skal fremlegge en bekreftelse på at de har mottatt godkjente regnskap fra de samarbeidsinstitusjoner som har mottatt midler over programmet. Hvis regnskap ikke er mottatt eller uregelmessigheter fremkommer av regnskapet eller annen rapportering skal dette rapporteres separat med opplysninger om hva SIU har foretatt seg i saken. Dersom Norad ber om det, skal SIU fremlegge 1) Reviderte prosjektrengnskap fra samarbeidsinstitusjoner i Sør eller fra samarbeidsinstitusjoner i Norge som ikke er underlagt Riksrevisjonen, eller 2) Bekreftede prosjektrengnskap fra samarbeidsinstitusjoner i Norge og i Sør som er underlagt stedlig offentlig revisjon. I kontrakter med utenlandske samarbeidsinstitusjoner skal Norge og Riksrevisjonen i samsvar med Bevilgningsreglementets §17 gis adgang til å iverksette kontroll med at midlene benyttes etter forutsetningene.

9.5 Dersom det er krav om forsikringer for prosjekter som er helt eller delvis finansiert med tilskudd fra Norad, skal disse som et minimumskrav tegnes i samsvar med lovene i de land prosjektene/programmene gjennomføres.

9.6 Anskaffelser til prosjektene skal foretas på en slik måte at det oppnås de mest fordelaktige betingelser med hensyn til pris, kvalitet, levering og vedlikeholdsmuligheter. Anskaffelser foretatt av norske institusjoner skal foretas i overensstemmelse med Lov om offentlige anskaffelser av 16. juli 1999 med forskrifter. Anskaffelser foretatt av partene i Sør skal foretas i samsvar med nasjonalt regelverk.

9.7 SIU skal sikre at midler som stilles til rådighet etter denne avtale ikke brukes til anskaffelser av varer og tjenester fra leverandører i strid med Norges internasjonale forpliktelser.

10. Ikrafttredelse, endringer og opphør

10.1 Denne avtalen regulerer de overordnede prinsipper for samarbeid mellom Norad og

SIU om årlige tilskudd fra Norad f.o.m. 1. januar 2007 t.o.m. 31. desember 2011.

10.2 Denne avtalen trer i kraft når den er undertegnet av begge parter.

10.3 Hver av partene kan ta initiativ til endring av avtalen. Endringer skal avtales skriftlig.

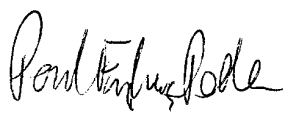
10.4 Denne avtalen kan sies opp av hver av partene med 12 måneders skriftlig varsel. Ved slikt varsel skal begge parter bidra til at arbeidet avsluttes raskt og i ordnede former.

10.5 Etter at regnskapet for avtaleperiodens siste år (2011) er innlevert og godkjent skal eventuelle ubenyttede midler tilbakeføres Norad senest 1. juli 2012.

Denne avtalen utformes i to eksemplarer, ett til hver av partene.

Kopi av underskrevet avtale sendes UD, KD, UHR og NFR.

Oslo, ... 12.1. .... 2006.

Poul Engberg-Pedersen

Direktør, Norad

Knut Bråutaset

Styreleder, SIU

Gunn Mangerud

Direktør, SIU